

LATVIJAS ILGTSPĒJĪGU IEPIRKUMU ASOCIĀCIJA

Latvijas
vides
aizsardzības
fonds

ZALĀ PUBLISKĀ IEPIRKUMA VADLĪNIJAS VĒJA TURBĪNĀM UN TO UZSTĀDĪŠANAI

2024

Latvijas vides aizsardzības fonda aktivitātē “Sadarbības projekti vides politikas aizsardzībai un īstenošanai” projekts “Datu ieguve un analīze elektroenerģijas iekārtu uzstādīšanai publiskajos iepirkumos, integrējot vides prasības”, projekta nr. 1-08/101/2023 ietvaros.

ZPI VADLĪNIJAS VĒJA TURBĪNĀM UN TO UZSTĀDĪŠANAI

ZPI prasību un kritēriju darbības joma:	saistīta ar elektroenerģijas iegādi no atjaunojamiem avotiem izmantojot vēja turbīnas, vēja parka pieslēgumu publiskām tīklam, bet nav attiecināmi uz atkrastes vēja parkiem. Vēja turbīna ir ierīce, kas pārveido vēja kinētisko enerģiju mehāniskajā enerģijā, savukārt mehāniskā enerģija tiek pārvērsta elektriskajā enerģijā. Vēja parks ir vēja turbīnu grupa, kas atrodas tajā pašā vietā, ko izmanto elektroenerģijas ražošanai. Vēja parku izmēri atšķiras no dažām turbīnām līdz vairākiem simtiem vēja turbīnu, kas aptver plašu teritoriju. Vēja parki var atrasties gan sauszemē, gan atklātā jūrā (atkrastes).
ZPI prasību un kritēriju piemērošana:	ZPI prasības un kritēriji iedalīti xx atsevišķās grupās
ZPI vadlīniju uzbūve:	sastāv no 2 daļām: • informatīvās; • praktiskai lietošanai paredzētās. <u>Informatīvā daļa</u> vadlīniju lietotāju iepazīstina ar galvenajām normatīvo aktu prasībām, preču/pakalpojumu grupas būtiskajām ietekmēm uz vidi un iespējamajiem šīs ietekmes samazināšanas veidiem, kā arī ar konkrētās preču/pakalpojumu grupas ZPI prasībām un kritērijiem saistīto informāciju. <u>Praktiskai lietošanai</u> paredzētā daļa sniedz "lietošanai gatavas" ZPI prasības un kritērijus konkrētam iepirkuma posmam (atlases kritēriji/tehniskās specifikācijas/piedāvājumu izvērtēšanas kritēriji/līguma izpildes noteikumi). Aiz katras ZPI prasības un kritērija seko tam atbilstoša verifikācijas (atbilstības pārbaudes) metode. Nobeigumā sniegti plašāki paskaidrojumi dažiem ar iepirkuma organizēšanu un īstenošanu saistītiem aspektiem.

SATURA RĀDĪTĀJS

1. NORMATĪVO AKTU PRASĪBAS VĒJA TURBĪNU ZAĻAJAM PUBLISKAJAM IEPIRKUMAM	3
2. BŪTISKĀ IETEKME UZ VIDI.....	7
3. AR ZPI PRASĪBĀM UN KRITĒRIJIEM SAISTĪTĀ INFORMĀCIJA.....	7
4. VĒJU TURBĪNU IEGĀDES UN UZSTĀDĪŠANAS ZAĻAIS PUBLISKAIS IEPIRKUMS	9
4.1. VĒJA TURBĪNU IEGĀDE UN UZSTĀDĪŠANA	11
4.2. VĒJA TURBĪNU IEGĀDES UN UZSTĀDĪŠANAS PROJEKTS.....	20
6. PAPILDINFORMĀCIJA	22

1. NORMATĪVO AKTU PRASĪBAS VĒJA TURBĪNU IEGĀDEI UN UZSTĀDĪŠANAI ZAĻAJAM PUBLISKAJAM IEPIRKUMAM

Normatīvais akts	Attiecināmo prasību izklāsts
Publisko iepirkumu likums (PIL), 19. pants	Ministru kabinets nosaka zaļā publiskā iepirkuma principus, prasības un to piemērošanas kārtību, preču, pakalpojumu un būvdarbu grupas, kurām piemēro zaļā publiskā iepirkuma prasības, piedāvājuma vērtēšanas kritērijus, iepirkuma līguma izpildes noteikumus un kontroles kārtību (PIL 19 (2)).
MK 20.06.2017. noteikumi Nr. 353 „Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība”	- noteikumi nosaka zaļā iepirkuma prasības un kritērijus, kurus izmanto to preču un pakalpojumu publiskajā iepirkumā, kam zaļais iepirkums piemērojams obligāti (2. pielikums) (MK not. 1,2. p.). - papildus šo noteikumu 6. un 7. punktā noteiktajam preču, pakalpojumu vai būvdarbu publiskajā iepirkumā var izmantot arī citas zaļā iepirkuma prasības un kritērijus, ja tie attiecināmi uz iepērkamo preču un pakalpojumu grupu vai būvdarbiem, nodrošina brīvu preču un pakalpojumu kustību, vienādas iespējas piegādātājiem, atklātību un prasību samērību un nepieļauj diskrimināciju (MK not. 8. p.). - Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. panta pirmās daļas 1. punkts, 7. pants, 14.1 panta 1.1 daļa, 15. pants, šā likuma 1. pielikuma “Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” 26.1 punkts. - Energētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likuma 7. panta pirmā, trešā un ceturtā daļa. - Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumi Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību”. - elektroenerģijas ražotājiem jāievēro Eiropas komisijas 2016.gada 14.aprīļa Regula 2016/631, ar ko izveido tīkla kodeksu par ģeneratoriem piemērojamajām tīkla pieslēguma prasībām. - vispārējās tehniskās prasības un nosacījumi elektrostacijas pieslēgšanai paralēlam darbam ar sadales sistēmu ir inoteikti atbilstoši regulējumam, kuru nosaka Eiropas Komisijas 2016. gada 14. aprīļa regula (ES) Nr. 2016/631 un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2013. gada

Latvijas vides aizsardzības fonda aktivitātē “Sadarbības projekti vides politikas aizsardzībai un īstenošanai” projekts “Datu ieguve un analīze elektroenerģijas iekārtu uzstādīšanai publiskajos iepirkumos, integrējot vides prasības”, projekta nr. 1-08/101/2023 ietvaros.

		26. jūnija lēmums Nr. 1/4 "Tīkla kodekss elektroenerģijas nozarē"
		Elektroenerģijas ražotājiem atļauja jaunas elektroenerģijas ražošanas iekārtas ieviešanai vai elektroenerģijas ražošanas jaudas palielināšanai jāsaņem Būvniecības valsts kontroles birojā, atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 821 "Noteikumi par atļaujām jaunas elektroenerģijas ražošanas iekārtas ieviešanai vai elektroenerģijas ražošanas jaudas palielināšanai".
		Ierīkojot pieslēgumu ir jāievēro Tīkla kodekss elektroenerģijas nozarē.
		Tīkla pieslēguma prasības elektroenerģijas ražošanas moduļiem ir noteiktas, pamatojoties uz Regulas 2016/631 7.panta 1.punktu un piemērojamas, ievērojot Regulā 2016/631 noteiktās prasības.
		Eiropas Komisijas 2016. gada 14. aprīļa Regulai Nr. 2016/631, kas ir pamatā kodeksam par ģeneratoriem piemērojamajām tīkla pieslēguma prasībām, t.sk. 13. panta prasībām.
		Eiropas Komisijas (EMC) Directive 2014/30/EU
		Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2022. gada 14. aprīļa lēmums Nr. 1/5 "Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas ražotājiem"
		Likums Par ietekmes uz vidi novērtējumu

SECINĀJUMI.
1) Elektroenerģijas iegādei ZPI prasību un kritēriju piemērošana publiskajā iepirkumā ir <u>obligāta</u> (MK 20.06.2017. noteikumi Nr. 353 „Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība”, 2. pielikums).
2) Papildus 2. pielikumā noteiktajām ZPI prasībām un kritērijiem publiskajā iepirkumā var izvirzīt arī citas ZPI prasības un kritērijus, ja tie izpilda MK 20.06.2017. noteikumu Nr. 353 „Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība” 8. punkta prasības.
Likums “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. panta pirmās daļas 1. punkts, 7. pants, 14.1 panta 1.1 daļa, 15. pants, šā likuma 1. pielikuma “Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” 26.1 punkts.
Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likuma 7. panta pirmā, trešā un ceturta daļa.
Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumi Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību”.
Administratīvā procesa likuma 5., 6., 7., 8., 9., 10., 13. un 14. pants, 55. panta 1. punkts, 65. panta trešā daļa un 66. panta pirmā daļa
Likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 3.2 panta pirmās daļas 2) punkts, 4., 8., 11., 12., 13. pants, 2. pielikuma 8. punkta a un b apakšpunkts.
Aizsargjoslu likums.
Likums “Par piesārņojumu” 5.pants.
Likums “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”.
Sugu un biotopu aizsardzības likums.

Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr.18 „Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” 9., 10., 13. punkts.
--

Ministru kabineta 2017. gada 20. jūnija noteikumu Nr.350 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu

2013. gada 30. aprīļa Ministru kabineta noteikumi Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”
--

2. BŪTISKĀ IETEKME UZ VIDI	
Ietekme uz vidi	Ietekmes samazināšanas pasākumi ar ZPI palīdzību
Enerģijas iegāde	Strauja enerģētisko drošības un neatkarības veicināšana Atjaunīgo energoresursu īpatsvara palielināšana
Dabas resursu un materiālu izmantošana un (kaitīgu un nekaitīgu) atkritumu radīšana	
Saistītas ar dabas vērtību aizsardzību	

Vēja turbīnu iegādei un uzstādīšanai būtiskākā ietekme uz vidi ir kas saistītas ar dabas vērtību aizsardzību, īpaša vērība ir pievēršama ne tikai staciju būvniecības vietām, bet arī ar vēja elektrostacijām saistītās infrastruktūras būvniecībai, tajā skaitā iespējamajām izmaiņām un ietekmēm vēja elektrostaciju transportēšanas maršrutos uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un mikroliegumiem. Vēja parku ietekme uz īpaši aizsargājamiem biotopiem, īpaši aizsargājamo sugu atradnēm un aizsargājamiem kokiem ir vērtējama, cita starpā, ņemot vērā paredzētās darbības īstenošanas ietvaros plānotos meliorācijas sistēmu būvniecības darbus, kas lokāli var mainīt hidroloģisko režīmu noteiktās teritorijās. Kontekstā ar vēja parku ekspluatācijas procesu par būtiskām, traucējošām vai potenciāli būtiskām ietekmēm, kas vērtējamās IVSI ietvaros, ir uzskatāmas:
- ietekme uz putniem, tajā skaitā putnu populācijām īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un to aizsardzībai dibinātajos mikroliegumos;
- ietekme uz sikspārņiem, tajā skaitā sikspārņiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās;
- ietekme uz ainavu un kultūrvēsturiskajām vērtībām, tajā skaitā ainavas aizsardzībai veidotajās īpaši aizsargājamās dabas teritorijās;

- ietekme uz trokšņa līmeni, tajā skaitā zemas frekvences trokšņi;
- vēja elektrostaciju radītais mirgošanas efekts;
- vides risks;
- ietekme uz sakaru sistēmām.
Atvieglotās kārtības likums arī paredz, ka sākotnējo ietekmes uz vidi izvērtējumu var piemērot tikai tad, ja vēja elektrostacijas – šajā gadījumā vērtējot tikai vēja elektrostacijas torņa, pamatu un laukumu ar segumu novietojumu, tiek plānotas ārpus:
• īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, izņemot Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu, kurā vēja elektrostaciju un tām nepieciešamās infrastruktūras būvniecība ir pieļaujama Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos noteiktajā kārtībā, kā arī ārpus
Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (turpmāk — Natura 2000 teritorija), mikroliegumiem, divus kilometrus platām buferjoslām ap Natura 2000 teritorijām, kā arī putnu sugu aizsardzībai noteiktiem mikroliegumiem;
• uz brīdi, kad vēja elektrostaciju būvniecība pieteikta Valsts vides dienestā, — dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols" reģistrētajiem īpaši aizsargājamiem biotopiem un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnēm;
• Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslas;
• virszemes ūdensobjektu aizsargjoslām;
• aizsargjoslām (aizsardzības zonām) ap kultūras pieminekļiem.

--

3. AR ZPI PRASĪBĀM UN KRITĒRIJIEM SAISTĪTĀ INFORMĀCIJA			
Darbības joma	Elektroenerģijas ražošanas moduli (vēja turbīnas) uzskata par attiecīgā tipa moduli no šādas jaudas robežvērtības:		
	1. A tipa modulis – 0,0008 MW;		
	2. B tipa modulis – 0,5 MW;		
	3.C tipa modulis – 5 MW;		
	4. D tipa modulis – 15 MW.		
Neattiecas uz:	Atkrastes elektroenerģijas ražošanas moduļiem.		
Uzziņas par ZPI prasību un kritēriju avotiem	ES ZPI kritēriji elektroenerģijai (<i>latviski</i>)		1) Atveriet EK ZPI mājas lapu: http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm
	Tehniskais raksturojums (<i>angliski</i>)		
Svarīgākie ES normatīvie akti, kuru nosacījumi ietverti ZPI prasībās un kritērijos	• Tikla pieslēguma prasības elektroenerģijas ražošanas moduļiem ir noteiktas, pamatojoties uz Regulas 2016/631 7.panta 1.punktu un piemērojamas, ievērojot Regulā 2016/631 noteiktās prasības.		
	• Rada ieguvumus saskaņā ar sistēmas lietotāja iesniegto pamatojumu un veikto izmaksu un ieguvumu analīzi atbilstoši Komisijas Regulas (ES) Nr. 2016/631 39.panta prasībām.		
	• Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/95/EK (2003. gada 27. janvāris) par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās		

	- Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/96/EK (2003. gada 27. janvāris) par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA) - Elektroenerģijas ražotājiem atļauja jaunas elektroenerģijas ražošanas iekārtas ieviešanai vai elektroenerģijas ražošanas jaudas palielināšanai jāsaņem Būvniecības valsts kontroles birojā, atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 821 "Noteikumi par atļaujām jaunas elektroenerģijas ražošanas iekārtas ieviešanai vai elektroenerģijas ražošanas jaudas palielināšanai".
Ar vēja turbīnu iegādi un uzstādīšanu saistītās ZPI prasības un kritērijiem vai to verifikāciju saistītie marķējumi un standarti	 CE marķējums Mājas lapa: https://europa.eu/youreurope/business/product-requirements/labels-markings/ce-marking/index_lv.htm#inline-nav-1 CE marķējums ir sertifikācijas zīme, kas norāda Eiropas Ekonomikas zonā (EEZ) pārdoto produktu atbilstību veselības, drošības un vides aizsardzības standartiem. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 305/2011 (CE marķējums, Eksploatācijas īpašību deklarācija) Deleģētā regula (ES) Nr. 574/2014 (21.02.2014) par deklarācijas saturu Deleģētā regula (ES) Nr. 157/2014 (20.10.2013) par deklarācijas izvietojumu tiešsaistes internetā Deleģētā regula (ES) Nr. 2016/364 (01.07.2015) par ugunsreakcijas klasifikāciju Deleģētā regula (ES) Nr. 568/2014 (18.02.2014) par AVCP sistēmām MK Noteikumi Nr.208; Nr.209; Nr.84; Nr.941;Nr.480; Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 2017/1369

4. VĒJA TURBĪNU IEGĀDES UN UZSTĀDĪŠANAS ZAĻAIS PUBLISKAIS IEPIRKUMS							
4.1. VĒJA TURBĪNU IEGĀDE UN UZSTĀDĪŠANA							
Iepirkuma dokumentu sastāvdaļas	ZPI prasības un kritēriji						
Iepirkuma līguma priekšmets	VĒJA TURBĪNU IEGĀDE UN UZSTĀDĪŠANA						
Tehniskās specifikācijas	1. VĒJA PARKU VIETAS IZVĒLE Pretendents nodrošina, ka vēja parki tiks izbūvēti vietās, kas atbilst pievienotajam kartogrāfiskajam materiālam pielikumā, kurā tiek izvērtēta vēja efektivitāte. Vēja parkus drīkst būt tikai noteiktajās X zonās, kā arī saskaņā ar Aizsardzības ministrijas izstrādāto vēja parku attīstības plānu. Faktori vēja parku izvēlē: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Faktori</th><th>Apraksts</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ceļu tīkli</td><td>Vēja parkiem jābūt vismaz 500 metru attālumā no galvenā ceļa tīkla. Šo parku tuvums ceļiem ietekmē ceļu transportu, ņemot vērā turbīnu radīto trokšņa līmeni un ēnu, ko rada asmeņi.</td></tr> <tr> <td>Pilsētu apgabali</td><td>Jāievēro minimālais attālums no 1000 līdz 3000 metriem starp vēja parkiem un pilsētu apgabaliem. Šis attālums ir būtisks, jo šo elektrostaciju darbība var kaitēt iedzīvotāju veselībai, piemēram, izdalot zemas frekvences troksni, kas ietekmē cilvēku dzīves kvalitāti.</td></tr> </tbody> </table>	Faktori	Apraksts	Ceļu tīkli	Vēja parkiem jābūt vismaz 500 metru attālumā no galvenā ceļa tīkla. Šo parku tuvums ceļiem ietekmē ceļu transportu, ņemot vērā turbīnu radīto trokšņa līmeni un ēnu, ko rada asmeņi.	Pilsētu apgabali	Jāievēro minimālais attālums no 1000 līdz 3000 metriem starp vēja parkiem un pilsētu apgabaliem. Šis attālums ir būtisks, jo šo elektrostaciju darbība var kaitēt iedzīvotāju veselībai, piemēram, izdalot zemas frekvences troksni, kas ietekmē cilvēku dzīves kvalitāti.
Faktori	Apraksts						
Ceļu tīkli	Vēja parkiem jābūt vismaz 500 metru attālumā no galvenā ceļa tīkla. Šo parku tuvums ceļiem ietekmē ceļu transportu, ņemot vērā turbīnu radīto trokšņa līmeni un ēnu, ko rada asmeņi.						
Pilsētu apgabali	Jāievēro minimālais attālums no 1000 līdz 3000 metriem starp vēja parkiem un pilsētu apgabaliem. Šis attālums ir būtisks, jo šo elektrostaciju darbība var kaitēt iedzīvotāju veselībai, piemēram, izdalot zemas frekvences troksni, kas ietekmē cilvēku dzīves kvalitāti.						

	Aizsargājamās teritorijas.	Aizsargājamās teritorijas un kultūras resursi. Uzņēmumiem šajās zonās jābūt veidotiem tā, lai tie nodarītu minimālu kaitējumu dabai un dzīvajām būtnēm. Literatūra norāda, ka vēja parkiem jābūt ar minimālo attālumu no 1000 līdz 5000 metriem no kultūrainavām, un no 500 līdz 1000 metriem no dabas rezervātiem jāievēro.
	Slīpums	Nav ieteicama vēja parku būvniecība uz zemes ar slīpumu, kas pārsniedz 25 grādus. Daudzi pētījumi ievieš vēl stingrākus ierobežojumus, noteicot 15 grādus.
	Ekoloģiskie koridori	Vēja turbīnu būvniecība, kā arī nepieciešamā infrastruktūra augu projektu veikšanai, negatīvi ietekmē ainavu savienojamību un ekoloģisko koridoru garumu.
	Sugu dzīvotnes	Sugu dzīvotnes jāņem vērā vēja parku projektos, jo to būvniecība un darbība var izraisīt putnu, sikspārņu un citu savvaļas dzīvnieku nāvi. Izstarotā skaņa, troksnis, arī rada dzīvniekiem uzvedības izmaiņas, piemēram, izdzišot tos no viņu dzīvotnēm.
	Sugu migrācijas ceļš	Sakarā ar vēja parku rotoru asmeņu rotāciju, pastāv augsta putnu un sikspārņu sadursmes varbūtība. Asmeņu lineārais ātrums var sasniegt 300 km/h, būdams bīstams jebkurai sugai. Tādēļ turbīnu būvniecība putnu gaisa

		koridoros ir aizliegta.	
	Vēsturiskais mantojums.	Tas attiecas uz bažām par vēja parku uzstādīšanu kultūras vidē. Minimālais attālums no vēsturiskām vietām līdz šīm elektrostacijām jābūt 200 metriem.	
	Lidostas	Vēja parkiem jāatrodas vismaz 2500 metru attālumā no lidostām. Vēja turbīnas traucē elektromagnētiskajiem viļņiem un telekomunikāciju tīkliem.	
	Ūdens ceļi un strauti	Zonas 400 metru attālumā no upēm un strautiem būtu jāuzskata par izslēgšanas teritorijām, izvēloties vietas vēja parku uzstādīšanai.	
	Meži	Nav ieteicama vēja parku būvniecība tuvu mežiem, jo augsta koku blīvuma dēļ var tikt traucēta vēja plūsma.	
	Dzelzceļš	Ir nepieciešams uzturēt minimālo attālumu no dzelzceļiem kā drošības pasākumu.	
	Pārvades līnija	Ir nepieciešams uzturēt minimālo attālumu no elektroenerģijas pārvades līnijām, lai neradītu risku vietējā tīkla bojājumiem.	
	Ieguves vietas	Nav ieteicama vēja parku uzstādīšana tuvu ieguves vietām.	
	ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE.		
	Pretendents ir atbildīgs par to, lai visi vēja parki tiktu izvietoti vietās, kas norādītas kartogrāfiskajā		

Latvijas vides aizsardzības fonda aktivitātē "Sadarbības projekti vides politikas aizsardzībai un īstenošanai" projekts "Datu ieguve un analīze elektroenerģijas iekārtu uzstādīšanai publiskajos iepirkumos, integrējot vides prasības", projekta nr. 1-08/101/2023 ietvaros.

	materiālā un atbilst vēja efektivitātes izvērtējumam. Papildus, vēja parku būvniecība drīkst notikt tikai X zonās un saskaņā ar Aizsardzības ministrijas izstrādāto vēja parku attīstības plānu.
	2. VĒJU PARKU TROKŠŅA LĪMENIS
	Vēja turbīnas vai vēja parka radītais gada vidējais trokšņa līmenis L_{den} nedrīkst pārsniegt 47 dB pret troksni jutīgam objektam (piemēram, mājai). Turklāt maksimālā pieļaujamā vērtība 41 dB attiecas uz gada vidējo trokšņa līmeni nakts periodā L_{night}. Trokšņa līmenis attiecas uz katru uzņēmumu neatkarīgi no turbīnu skaita vai turbīnas tipa.
	ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE.
	Pretendents iesniedz detalizētu trokšņa novērtējuma dokumentāciju, kas ietver gada vidējo trokšņa līmeņu aprēķinus L_{den} un L_{night}, metodoloģiju un izmantotos datus, tostarp meteoroloģiskos apstākļus un vēja ātrumu. Pretendents veic arī trokšņa līmeņu simulāciju un modelēšanu, lai noteiktu trokšņa izplatīšanos, un pievieno šos rezultātus dokumentācijai.
	Paskaidrojums: L_{den} apzīmē Dienas un Vakara, Nakts līmeni vai laikā izsvarto gada vidējo trokšņa līmeni dienas, vakara un nakts periodos. Vakara periodam ir korekcija +5 dB, bet nakts periodam +10 dB. Šis svēruma tika izvēlēts, lai ņemtu vērā apstākļus, jo vakarā un naktī cilvēki biežāk atpūšas, apkārtējais troksnis ir mazāks, bet vējš bieži ir spēcīgāks. Tāpēc vakara un nakts periodi sver vairāk nekā dienas periods. Turklāt nakts periodam ir iekļauts atsevišķs standarts, lai novērstu miega traucējumus: $L_{night} = 41$ dB, kas ir gada vidējais trokšņa līmenis nakts periodā. Ņemot vērā atšķirīgos svērumus un vidējās vērtības noteikšanas metodes, L_{den}, dB un dB(A) skaitliskās vērtības nav salīdzināmas. Rezultātā L_{den} 47 dB nav tas pats, kas 47 dB(A), bet mazāk.
	L_{den} un L_{night} robežvērtības 47 un 41 dB ir balstītas uz TNO pētījumiem par vēja turbīnu trokšņa devas un ietekmes attiecību.
	Robežvērtības pamatā ir to cilvēku īpatsvars, kuri tiek uzskatīti par pieņemamiem "nopietnām neērtībām". Šī proporcija ir tāda pati kā robežvērtības citiem trokšņa avotiem, piemēram, ceļu satiksmei.
	Gada vidējā vērtība nodrošina vēja turbīnas radītā trokšņa līmeņa izvērtējumu, ņemot vērā vēja

	ātrumu un citus meteoroloģiskos apstākļus. Tas ir svarīgs faktors trokšņa standartu ieviešanā un prognozēšanā. Maldīgs ir uzskats, ka gada vidējā vērtība ļauj turbīnai radīt lielāku troksni naktī, jo vienmēr ir jāievēro normatīvi, tostarp Lnight, kā noteikts Eiropas direktīvā par vides trokšņa novērtēšanu un kontroli (Direktīva 2002/49/EK).
	3. DROŠĪBAS PRASĪBAS
	Vēja turbīnas un vēja parku sistēmas jāprojektē, jāizgatavo, jāuztur un jāuzrauga atbilstoši IEC 61400 standarta prasībām. Šī sērija aptver visas prasības no izstrādes līdz uzturēšanai, nodrošinot drošību, efektivitāti un ilgtspēju.
	ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE.
	Dokumentācijas iesniegšana pirms iepirkuma:
	Pretendents iesniedz sertifikācijas un atbilstības dokumentāciju, kas apliecina, ka visas vēja turbīnas un to komponentes atbilst IEC 61400 standarta prasībām.
	4. TAISNĪGA ZEMES ĪPAŠNIEKU, VIETĒJO IEDZĪVOTĀJU IESAISTĪŠANA
	Lai nodrošinātu taisnīgu iesaistīšanu vēja parku attīstībā, jāiesaista zemes īpašnieki, vietējie iedzīvotāji un citi tiešu labumu neliecinieki, veicinot uzticēšanos un pieņemšanu vietējā sabiedrībā.
	ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE.
	Dokumentācijas iesniegšana pirms iepirkuma:
	• Pretendents iesniedz Sabiedrības iesaistes plānu, kas detalizē iesaistes procedūras, komunikācijas kanālus un iesaistes metodes. • Plānā jāiekļauj informācija par sabiedriskajām apspriedēm, sanāksmēm un regulāriem informācijas atjauninājumiem. • Apstiprinājumu iesniedz atbildīgajai institūcijai kopā ar iepirkuma dokumentāciju.
	Iesaistes procedūras izpilde un monitorings:

		• Pretendents īsteno Sabiedrības iesaistes plānu, organizējot apspriedes un sanāksmes ar vietējo sabiedrību. • Dokumentē apspriežu rezultātus un sabiedrības komentārus, norādot, kā tie tiks ņemti vērā projektā. • Nodrošina regulāru monitoringu un atgriezeniskās saites mehānismus. • Ikgadējie pārskati par iesaistes pasākumiem un to rezultātiem jāiesniedz atbildīgajai institūcijai pārbaudei un apstiprināšanai.
	Konfliktu risināšana:	
		• Pretendentam jāizveido mehānisms konfliktu risināšanai, lai efektīvi un taisnīgi atrisinātu jebkurus strīdus. • Dokumentē konfliktu risināšanas gadījumus un sniedz pārskatu atbildīgajai institūcijai.
	4. RAŽOJUMU EKSPLOATĀCIJAS LAIKS, REZERVES DAĻAS UN GARANTIJA	
	Apraksts:	Vēja parku aprīkojuma ekspluatācijas laikam, rezerves daļu pieejamībai un garantijai jāatbilst vismaz minimālajiem standartiem, lai nodrošinātu ilgstošu un efektīvu darbību. Ekspluatācijas laikam jābūt vismaz 20 gadiem, un ražotājam jānodrošina rezerves daļu pieejamība vismaz 10 gadus pēc ražošanas beigām. Garantijas periodam jābūt vismaz 5 gadiem, nodrošinot pilnu atbalstu un apkopi šajā periodā.
	ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE.	
	Dokumentācijas iesniegšana pirms iepirkuma:	
		• Pretendents iesniedz dokumentāciju, kas apliecina aprīkojuma ekspluatācijas laiku, rezerves daļu pieejamību un garantijas nosacījumus. • Dokumentācijā jāiekļauj ražotāja sertifikāti, garantijas noteikumi un apliecinājumi par rezerves daļu pieejamību.
	Ekspluatācijas laiks un rezerves daļas:	

	• Pretendents nodrošina apliecinājumus par to, ka vēja turbīnas un citas iekārtas tiks uzturētas vismaz 20 gadus. • Dokumentācijā jānorāda, ka rezerves daļas būs pieejamas vismaz 15 gadus pēc ražošanas beigām.
	Garantijas nosacījumi:
	• Pretendents iesniedz garantijas noteikumus, kas nodrošina vismaz 5 gadu garantiju ar pilnu atbalstu un apkopi. • Garantijas dokumentācijā jāiekļauj informācija par garantijas pakalpojumu procedūrām un kontaktpersonām.
Piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji	1. RAŽOJUMU EKSPLUATĀCIJAS LAIKS, REZERVES DAĻAS UN GARANTIJA Punktu skaitu līdz X piešķir pretendentiem, kas spēj nodrošināt vēja parku aprīkojuma ekspluatācijas laiku, rezerves daļu pieejamību un garantijas periodu, kas pārsniedz minimālās prasības. Papildu punkti tiek piešķirti par ilgāku ekspluatācijas laiku, ilgāku rezerves daļu pieejamību un garāku garantijas periodu. Apraksts: Vēja parku aprīkojuma ekspluatācijas laikam, rezerves daļu pieejamībai un garantijai jāatbilst vismaz minimālajiem standartiem, lai nodrošinātu ilgstošu un efektīvu darbību. Ekspluatācijas laikam jābūt vismaz 20 gadiem, un ražotājam jānodrošina rezerves daļu pieejamība vismaz 10 gadus pēc ražošanas beigām. Garantijas periodam jābūt vismaz 5 gadiem, nodrošinot pilnu atbalstu un apkopi šajā periodā. ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Dokumentācijas iesniegšana pirms iepirkuma: • Pretendents iesniedz dokumentāciju, kas apliecina aprīkojuma ekspluatācijas laiku, rezerves daļu pieejamību un garantijas nosacījumus. • Dokumentācijā jāiekļauj ražotāja sertifikāti, garantijas noteikumi un apliecinājumi par rezerves

	daļu pieejamību.
	Ekspluatācijas laiks un rezerves daļas:
	- Pretendents nodrošina apliecinājumus par to, ka vēja turbīnas un citas iekārtas tiks uzturētas vismaz 20 gadus. - Dokumentācijā jānorāda, ka rezerves daļas būs pieejamas vismaz 15 gadus pēc ražošanas beigām.
	Garantijas nosacījumi:
	- Pretendents iesniedz garantijas noteikumus, kas nodrošina vismaz 5 gadu garantiju ar pilnu atbalstu un apkopi. - Garantijas dokumentācijā jāiekļauj informācija par garantijas pakalpojumu procedūrām un kontaktpersonām.
Līguma izpildes noteikumi	1. VĒJU PARKU TROKŠŅA LĪMENIS Vēja turbīnas vai vēja parka radītais gada vidējais trokšņa līmenis L_{den} nedrīkst pārsniegt 47 dB pret troksni jutīgam objektam (piemēram, mājai). Turklāt maksimālā pieļaujamā vērtība 41 dB attiecas uz gada vidējo trokšņa līmeni nakts periodā L_{night} . Trokšņa līmenis attiecas uz katru uzņēmumu neatkarīgi no turbīnu skaita vai turbīnas tipa. ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam jānodrošina regulārs trokšņa līmeņu monitorings un ikgadējie mērījumi, lai pārliecinātos par atbilstību noteiktajiem standartiem. Ikgadējie mērījumu rezultāti jāiesniedz atbildīgajai institūcijai pārbaudei un apstiprināšanai. Ja mērījumi rāda, ka trokšņa līmenis pārsniedz noteiktās atzīmes (L_{den} 47 dB un L_{night} 41 dB), iepirkumu nevar uzskatīt par veiktu atbilstoši zaļā publiskā iepirkuma kritērijiem. Pretendentam jāveic korektīvas darbības, lai samazinātu trokšņa līmeni līdz normām, un jāiesniedz papildu mērījumu rezultāti pēc šo darbību veikšanas. Paskaidrojums: L_{den} apzīmē Dienas un Vakara, Nakts līmeni vai laikā izsvaroto gada vidējo trokšņa

	līmeni dienas, vakara un nakts periodos. Vakara periodam ir korekcija +5 dB, bet nakts periodam +10 dB. Šis svēruma tika izvēlēts, lai ņemtu vērā apstākļus, jo vakarā un naktī cilvēki biežāk atpūšas, apkārtējais troksnis ir mazāks, bet vējš bieži ir spēcīgāks. Tāpēc vakara un nakts periodi sver vairāk nekā dienas periods. Turklāt nakts periodam ir iekļauts atsevišķs standarts, lai novērstu miega traucējumus: $L_{night} = 41$ dB, kas ir gada vidējais trokšņa līmenis nakts periodā. Ņemot vērā atšķirīgos svērumus un vidējās vērtības noteikšanas metodes, L_{den}, dB un dB(A) skaitliskās vērtības nav salīdzināmas. Rezultātā L_{den} 47 dB nav tas pats, kas 47 dB(A), bet mazāk.
	L_{den} un L_{night} robežvērtības 47 un 41 dB ir balstītas uz TNO pētījumiem par vēja turbīnu trokšņa devas un ietekmes attiecību. Robežvērtības pamatā ir to cilvēku īpatsvars, kuri tiek uzskatīti par pieņemamiem "nopietnām neērtībām". Šī proporcija ir tāda pati kā robežvērtības citiem trokšņa avotiem, piemēram, ceļu satiksmei.
	Gada vidējā vērtība nodrošina vēja turbīnas radītā trokšņa līmeņa izvērtējumu, ņemot vērā vēja ātrumu un citus meteoroloģiskos apstākļus. Tas ir svarīgs faktors trokšņa standartu ieviešanā un prognozēšanā. Maldīgs ir uzskats, ka gada vidējā vērtība ļauj turbīnai radīt lielāku troksni naktī, jo vienmēr ir jāievēro normatīvi, tostarp L_{night}, kā noteikts Eiropas direktīvā par vides trokšņa novērtēšanu un kontroli (Direktīva 2002/49/EK).
	2. RAŽOJUMU EKSPLOATĀCIJAS LAIKS, REZERVES DAĻAS UN GARANTĪJA
	Apraksts: Pretendentam līguma izpildes laikā jānodrošina, ka aprīkojuma uzturēšana un atbalsts tiek veikts saskaņā ar garantijas nosacījumiem. Pretendentam jānodrošina, ka vēja turbīnas un citas iekārtas tiks uzturētas vismaz 20 gadus, un rezerves daļas būs pieejamas vismaz 10 gadus pēc ražošanas beigām. Jāveic regulāras pārbaudes un uzturēšanas darbi, lai nodrošinātu aprīkojuma ilgtspējīgu darbību.
	ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE.
	1. Sākotnējā pārbaude:
	Pretendents iesniedz sertifikāciju un dokumentāciju, kas apliecina aprīkojuma ekspluatācijas laiku, rezerves daļu pieejamību un garantijas nosacījumus.
	Atbildīgā institūcija pārbauda un apstiprina iesniegto dokumentāciju pirms līguma noslēgšanas.
	2. Regulāras pārbaudes:

	Pretendents veic regulāras pārbaudes un uzturēšanas darbus, iesniedzot atjauninātus pārskatus atbildīgajai institūcijai katru gadu.
	Pārskatos jāiekļauj informācija par veiktajiem uzturēšanas darbiem, izmantotajām rezerves daļām un jebkādām problēmām vai uzlabojumiem.
	3. Ikgadējie monitoringa pārskati:
	Pretendents katru gadu iesniedz detalizētus monitoringa pārskatus par aprīkojuma stāvokli, veikto apkopi un rezerves daļu pieejamību.
	Atbildīgā institūcija pārbauda un apstiprina šos pārskatus, pārliecinoties par atbilstību garantijas nosacījumiem un tehniskajām prasībām.
	4. Korektīvo darbību veikšana:
	Ja regulārās pārbaudes vai inspekcijas laikā tiek konstatētas neatbilstības, pretendents nekavējoties jāveic korektīvas darbības, lai nodrošinātu atbilstību visām prasībām.
	Pēc korektīvo darbību veikšanas pretendents iesniedz papildu pārskatu un apliecina problēmu risināšanu atbildīgajai institūcijai.
	5. Ilgtermiņa atbilstības nodrošināšana:
	Pretendentam jānodrošina ilgtermiņa plāns aprīkojuma uzturēšanai un rezerves daļu pieejamībai, kas aptver visu ekspluatācijas laiku un garantijas periodu.
	Plāns jāiesniedz atbildīgajai institūcijai un jāatjauno atbilstoši izmaiņām vai uzlabojumiem projektā.
	3. DROŠĪBAS PRASĪBAS
	Vēja turbīnas un vēja parku sistēmas jāprojektē, jāizgatavo, jāuztur un jāuzrauga atbilstoši IEC 61400 standarta prasībām. Šī sērija aptver visas prasības no izstrādes līdz uzturēšanai, nodrošinot drošību, efektivitāti un ilgtspēju.
	Ierīkojot pieslēgumu ir jāievēro Tīkla kodekss elektroenerģijas nozarē un sistēmas pieslēguma noteikumi.
	ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE.

	Dokumentācijas iesniegšana pirms iepirkuma:
	Pretendents iesniedz sertifikācijas un atbilstības dokumentāciju, kas apliecina, ka visas vēja turbīnas un to komponentes atbilst IEC 61400 standarta prasībām.

4.2. VĒJA TURBĪNU IEGĀDES UN UZSTĀDĪŠANAS PROJEKTS	
Iepirkuma dokumentu sastāvdaļas	ZPI prasības un kritēriji
Iepirkuma līguma priekšmets	Atjaunīgo energoresursu īpatsvara palielinājumam un enerģētiskās drošības nodrošināšanai Elektroenerģijas ražošanas moduļu (vēja turbīnas) iegāde un uzstādīšana
Tehniskās specifikācijas	1. MAKSIMĀLAIS ENERGOEFEKTIVITĀTES RĀDĪTĀJS 1.1. Ja atbilstošā Latvijas teritorijas vietā paredzēts uzstādīt jaunu elektroenerģijas ražošanas moduļu sistēmu, pieslēgumam publiskajam tīklam izmantojot vēja enerģiju; Plānojot vēja elektrostaciju un vēja parku izvietojumu, ievēro, ka vietai jāatbilst pievienotajam kartogrāfiskajam materiālam pielikumā, kurā tiek izvērtēta vēja efektivitāte. Vēja parkus drīkst būvēt tikai noteiktajās X zonās, kā arī saskaņā ar Aizsardzības ministrijas izstrādāto vēja parku attīstības plānu. šādus nosacījumus: vēja elektrostacijām, kuru jauda ir no 20 kW līdz 2 MW, attālums no tuvākās plānotās vēja elektrostacijas un vēja parka robežas līdz dzīvojamām un publiskām ēkām ir vismaz 500 m; vēja elektrostacijām, kuru jauda ir lielāka par 2 MW, attālums no tuvākās plānotās vēja elektrostacijas un vēja parka robežas līdz dzīvojamām un publiskām ēkām ir vismaz 800 m; ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Aprēķins, ko iesniedz pretendents (projektētājs) un kurā norāda kopējo un vidējo jaudu, ko saražo elektroenerģijas ražošanas moduļu (vēja turbīna, vēja turbīnu kopums) sistēma, kas ietver elektroenerģijas ražošanas moduļu, infrastruktūras, kontroles, uzskaites

	un vadības ierīces, ko sistēma vidēji saražo, summējot visus periodus ar atšķirīgu saražoto jaudu. Pretendents arī pierāda, ka elektroenerģijas ražošanas modulis atbilst attiecīgajām sistēmas operatoru prasībām un var būt pieslēgts publiskajam tīklam, kas norādītas tīklu kodeksā elektroenerģijas nozarē, sistēmu operatoru prasībās, Sistēmas pieslēguma noteikumos elektroenerģijas ražotājiem, ka arī enerģētikas un būvniecības nozares LR spēkā esošiem tiesību aktiem.
Piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji	1. Elektroenerģijas ražotājiem jāievēro Eiropas komisijas 2016.gada 14.aprīļa Regula 2016/631. ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Aprēķins, kā norādīts atbilstošajam kritērijam iepriekš. Pretendents iesniedz elektroenerģijas ražošanas moduļu un sistēmas tehnisko specifikāciju vai rakstisku paziņojumu par atbilstību šim kritērijam.

4.3. VĒJA TURBĪNU UZSTĀDĪŠANA

Iepirkuma dokumentu sastāvdaļas	ZPI prasības un kritēriji
Iepirkuma līguma priekšmets	Jaunu vēja turbīnu uzstādīšana vai esošās turbīnas renovācija. Tehniskās prasības jaudas palielinājumam un/vai jaunam pieslēgumam publiskajām tīklam izsniedz sistēmas operators.
Tehniskās specifikācijas	1. NEPIECIEŠAMIE NORĀDĪJUMI Piegādātājs jaunu vai renovētu vēja turbīnu uzstādīšanai iesniedz šādus norādījumus: 1.1. vēja turbīnu izjaukšanas norādījumus; 1.2. norādījumus vēja turbīnu nomaiņai; 1.3. norādījumus, kā lietot un uzturēt vēja turbīnas;

Latvijas vides aizsardzības fonda aktivitātē "Sadarbības projekti vides politikas aizsardzībai un īstenošanai" projekts "Datu ieguve un analīze elektroenerģijas iekārtu uzstādīšanai publiskajos iepirkumos, integrējot vides prasības", projekta nr. 1-08/101/2023 ietvaros.

	1.4. norādījumus vadības, kontroles un uzskaites ierīcēm;
	1.5. norādījumus relejaizsardzībai;
	ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendents iesniedz rakstiskus norādījumus.
Iepirkuma līguma izpildes noteikumi	1. Piegādātājs nodrošina, lai jaunas vai renovētas elektroiekārtas un vadības iekārtas ir testētas, pārbaudītas un darbojas pareizi. ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendenta paziņojums, ka ir veikta atbilstoša noregulēšana un kalibrēšana, testēšana un pārbaude. 2. Piegādātājs nodrošina, lai vēja turbīnas tiktu uzstādītas tieši tā, kā norādīts sākotnējā projektā. ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Vēja turbīnu un aprīkojuma uzstādīšanas grafiks ar pievienotiem ražotāja faktūrrēķiniem vai preču piegādes pavadzīmēm un apstiprinājumu, ka aprīkojums ir tāds, kā sākotnēji norādīts. Piezīme. Šis līguma izpildes noteikums ir izveidots, lai nepieļautu aizstāšanu ar sliktākas kvalitātes produktiem uzstādīšanas posmā. Ja aizstāšana ir nepieciešama, jo nav pieejami sākotnēji norādītie produkti, darbuzņēmējs iesniedz nomainas grafiku un aprēķinus, kuros pierādīts, ka līdzīgu produktu uzstādīšana joprojām ir atbilstoša attiecīgajiem rojektēšanas kritērijiem, kas norādīti 5. iedaļā iepriekš. 3. Piegādātājs veic atbilstošus apkārtējās vides aizsardzības pasākumus, lai samazinātu un reģenerētu atkritumus, kas radušies jaunas vai renovētas vēja turbīnas uzstādīšanas laikā. Visas nedarbojošās elektroiekārtas, vadības ierīces jāsašķiro un jānosūta reģenerēšanai saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 8.jūlija noteikumiem Nr.388 "Elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijas un marķēšanas prasības un šo iekārtu atkritumu apsaimniekošanas prasības un kārtība". ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendents sniedz aprakstu, kurā norāda, kā atkritumi tiks sašķiroti, reģenerēti vai pārstrādāti.

Bibliogrāfija:

1. Noteikt zaļā publiskā iepirkuma normatīvos aktus, iekļaujot vides aizsardzības likumdošana, publisko iepirkumu direktīvas un tiesiskais regulējums, prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 821 "Noteikumi par atļaujām jaunas elektroenerģijas ražošanas iekārtas ieviešanai vai elektroenerģijas ražošanas jaudas palielināšanai".

Ministru kabineta noteikumi Nr. 635 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi".

[..]

1. Izvērtēt būtiskāko ietekmi uz vidi elektroenerģijas ražošanas iekārtu uzstādīšanai un ietekmes uz vidi samazināšana piemērojot zaļo publisko iepirkumu.

Likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4. panta pirmās daļas 1. punkts, 7. pants, 14.¹ panta 1.¹ daļa, 15. pants, šā likuma

1. pielikuma "Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams" 26.¹ punkts.

Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likuma 7. panta pirmā, trešā un ceturtdā daļa.

Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumi Nr. 18 "Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību".

[..]

1. Noteikt tehniskos un vides standartus, kas jāievēro elektroenerģijas ražošanas iekārtu uzstādīšanai, lai nodrošinātu vides ilgtspēju un atbilstību specifiskiem tehniskajiem standartiem un prasībām.

Būvniecības likums

MK noteikumi Nr. 156 "Būvizstrādājumu tirgus uzraudzības kārtība"

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 305/2011 (CE) marķējums, Eksploataācijas īpašību deklarācija)

Deleģētā regula (ES) Nr. 574/2014 (21.02.2014) par deklarācijas saturu

Deleģētā regula (ES) Nr. 157/2014 (20.10.2013) par deklarācijas izvietojumu tiešsaistes internetā

Deleģētā regula (ES) Nr. 2016/364 (01.07.2015) par ugunsreakcijas klasifikāciju

Deleģētā regula (ES) Nr. 568/2014 (18.02.2014) par AVCP sistēmām

<https://www.ptac.gov.lv/lv/informacija-profesionali>

[..]

Elektroietaisēs:

Kabeļi, elektrības slēdži, sadalnes, vadības iekārtas, elektriskie sūkņi	MK Noteikumi Nr.208; Nr.209; Nr.84; Nr.941;Nr.480;Regula Nr. 2017/1369
--	--

[..]

<https://sadalestikls.lv/lv/visparejas-tehniskas-prasibas-elektrostacijas-pieslegsana>

VISPĀRĒJĀS TEHNISKĀS PRASĪBAS ELEKTROSTACIJAS PIESLĒGŠANAI

2. Vispārējās tehniskās prasības un nosacījumi elektrostacijas pieslēgšanai paralēlam darbam ar sadales sistēmu ir izstrādāti atbilstoši regulējumam, kuru nosaka Eiropas Komisijas 2016. gada 14. aprīļa regula (ES) Nr. 2016/631 un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2013. gada 26. jūnija lēmums Nr. 1/4 "Tikla kodekss elektroenerģijas nozarē"
3. Elektrostacijas uzstādīšanu un invertora/-u ieregulēšanu ir jāveic būvspeciālistam, kurš ieguvis patstāvīgas prakses tiesības (sertifikātu) reglamentētajā sfērā "Elektroietaišu izbūves darbu vadīšana" vai "Elektroietaišu izbūves darbu būvuzraudzība" sertifikācijas virzienā ar specializāciju elektrostaciju vai ģenerācijas iekārtu jomā Latvijā akreditētā institūcijā, kas ir kompetenta veikt personu sertificēšanu un atbilst standarta ISO/IEC 17024 prasībām. Sertifikācijas prasības elektroenerģijas ražošanas iekārtu uzstādītājiem.
4. Elektroenerģijas ražošanas moduļu uzstādītājam jāveic tehniskie aprēķini un jānodrošina, lai situācijā, kad elektroenerģijas ražošanas iekārtas strādā ar maksimālo jaudu un īpašumā nav tūlītēja pašpatēriņa (slodze ir vienāda ar 0 kW), sprieguma paaugstinājums klienta elektrotīklā no elektroenerģijas ražošanas moduļiem (piemēram, saules elektrostacijām - no invertora/-iem) līdz "Sadales tīkla" piederības un apkopes robežai nepārsniegtu 2% (4,6 V), ja elektrostaciju plānots pieslēgt zemsprieguma elektrotīklā. Elektrostacijām, kuras tiks pieslēgtas vidspriegumā, jāveic tehniskie aprēķini un jānodrošina, lai sprieguma paaugstinājums brīžos, kad elektroenerģijas ražošanas iekārtas strādā ar maksimālo jaudu un īpašumā nav tūlītēja pašpatēriņa (slodze ir vienāda ar 0 kW), uz "Sadales tīkla" apkopes robežas nepārsniegtu 8% no elektrotīkla nominālā sprieguma (6 kV, 10 kV vai 20 kV). Ja aprēķinos sprieguma paaugstinājums ir lielāks, par klienta līdzekļiem jāveic klienta iekšējo elektrotīklu ievada kabeļa nomaiņa (jāpalielina šķērsriezums). "Sadales tīklam" ir tiesības lūgt klientam uzrādīt tehniskos aprēķinus, lai pārliecinātos, ka sprieguma paaugstinājums nepārsniegs maksimālo pieļaujamo.
5. Elektroenerģijas ražošanas moduli / parka moduli drīkst pieslēgt paralēlam darbam ar "Sadales tīkla" elektrotīklu tikai pēc rakstiskas "Sadales tīkla" atļaujas saņemšanas, ievērojot šīs atļaujas nosacījumus. Klients nedrīkst mainīt elektroenerģijas ražošanas moduļus vai veikt to aizsardzības iestatījumu maiņu, nesaskaņojot ar "Sadales tīklu".
6. Klientam ir jānodrošina "Sadales tīkla" personālam iespēja veikt elektrostacijas apskati un ražošanas moduļu aizsardzības iestatījumu pārbaudi, iepriekš saskaņojot ar klientu.
7. Ja elektrostacijas ekspluatācijas laikā tiek konstatēts, ka klients bez saskaņošanas ar "Sadales tīklu" veicis izmaiņas ražošanas moduļu iestatījumos vai ražošanas moduļu nomaiņu, "Sadales tīklam" ir tiesības pieprasīt un klientam ir pienākums nekavējoties atslēgt elektrostaciju no "Sadales tīkla" elektrotīkla.
8. [..]

<https://ast.lv/lv/content/pieslegumi-parvades-sistemai>

AS "Augstsprieguma tīkls" kā elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoram (PSO) tā licences darbības zonā un termiņā ir pastāvīgas saistības nodrošināt sistēmas dalībniekiem nepieciešamos pieslēgumus pārvades sistēmai vai nepieciešamās esošā pieslēguma atļautās slodzes izmaiņas

saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (Regulatora) izdotajiem noteikumiem.

Regulatora izdotie noteikumi:

- "Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas pārvades sistēmai"
- "Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas ražotājiem".

Elektroenerģijas pārvades **sistēmas lietotājiem** jāievēro Eiropas komisijas 2016.gada 17.augusta Regula 2016/1388, ar ko izveido tīkla kodeksu par pieprasījuma pieslēgumu.

Elektroenerģijas **ražotājiem** jāievēro Eiropas komisijas 2016.gada 14.aprīļa Regula 2016/631, ar ko izveido tīkla kodeksu par ģeneratoriem piemērojamajām tīkla pieslēguma prasībām.

Elektroenerģijas ražotājiem atļauja jaunas elektroenerģijas ražošanas iekārtas ieviešanai vai elektroenerģijas ražošanas jaudas palielināšanai jāsaņem Būvniecības valsts kontroles birojā, atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 821 "Noteikumi par atļaujām jaunas elektroenerģijas ražošanas iekārtas ieviešanai vai elektroenerģijas ražošanas jaudas palielināšanai".

Ierīkojot pieslēgumu ir jāievēro Tīkla kodekss elektroenerģijas nozarē

Galalietotājam Ministru kabineta (MK) noteiktajā kārtībā ir tiesības iesniegt pieteikumu par speciālu pieslēgumu pārvades sistēmai vai esošā pārvades sistēmas pieslēguma jaudas palielināšanu, ja šā lietotāja elektroenerģijas patēriņš pēc pieslēguma ierīkošanas pieaugs ne mazāk par 100 000 megavatstundām gadā vai ar pieslēguma nominālo jaudu ne mazāku kā 50 megavati. MK noteikumi Nr.476 "Noteikumi par speciālo pieslēgumu elektroenerģijas pārvades sistēmai"